

> Retouradres Postbus 1794 2280 DT Rijswijk

Aan
Ministerie van Buitenlandse Zaken
Directie Consulaire Zaken en Migratiebeleid
Afdeling Migratie en Asiel (DCM/MA)
T.a.v.
Postbus 20061
2500 EB Den Haag

Datum 13 juli 2012
Betreft Terms of Reference betreffende de positie van Ahmadi's en christenen in
Pakistan

Geachte

Hierbij zend ik u, onder verwijzing naar de afspraken tussen het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties en het Ministerie van Buitenlandse Zaken, een overzicht met aandachtspunten die met het oog op de beleidsvorming door de Minister voor Immigratie en Asiel en de uitvoeringspraktijk van de IND bespreking behoeven in het door u uit te brengen ambtsbericht met betrekking tot de positie van Ahmadi's en christenen in Pakistan.

Ik verzoek u aan te geven of en zo ja, hoe, de positie van Ahmadi's en christenen in Pakistan sinds uw vorige ambtsberichten betreffende dit onderwerp uit maart 2009 en juni 2010 is gewijzigd. Ik verzoek u daarbij onderstaande onderwerpen te behandelen en in uw ambtsbericht, waar relevant, melding te maken van eerder door u gepubliceerde (deel)ambtsberichten over Pakistan.

Input van maatschappelijke relevante organisaties is betrokken bij de totstandkoming van deze brief.

Waar relevant verzoek ik u bij onderstaande vragen onderscheid te maken tussen de verschillende gebieden in Pakistan.

1. Inleiding

2. Landeninformatie

2.1. Basisgegevens

2.1.1. Land en volk

- 2.1.1.1. Kunt u aangeven welke religieuze groepen in Pakistan wonen en hoe groot deze zijn?
- 2.1.1.2. Kunt u specifiek aangeven hoeveel Ahmadi's in Pakistan wonen en waar zij (met name) wonen? Kunt u aangeven wat de Ahmadi geloofsovertuiging inhoudt?
- 2.1.1.3. Worden Ahmadi's wettelijk nog steeds als niet-moslim beschouwd? Worden Ahmadi's door medeburgers in het algemeen als niet-moslim beschouwd?

Directie voor Specialistische Diensten en Internationale Samenwerking

Bureau Land en Taal

Sir Winston Churchilllaan 293
2288 DC Rijswijk
Postbus 1794
2280 DT Rijswijk

Infolijn 0900 1234561
(€ 0,10 p.m. op werkdagen van
9.00 tot 17.00 uur)

www.ind.nl

Contactpersoon
Secretariaat

T 070 779 4027
F 070 779 4824

Datum

13 juli 2012

Ons kenmerk

IND UIT 12- 1741 SDIS

Uw kenmerk

- 2.1.1.4. Kunt u specifiek aangeven hoeveel christenen in Pakistan wonen en waar zij (met name) wonen?
- 2.1.2. Staatsinrichting
- 2.1.2.1. Kunt u aangeven of, en zo ja, in welke mate, Ahmadi's en christenen zijn vertegenwoordigd in het nationale parlement en/of provinciale parlementen? En hoe is de vertegenwoordiging van Ahmadi's en christenen in de lokale Union Councils? Kunt u voor wat betreft het laatste specifiek aangeven of Ahmadi's vertegenwoordigd zijn in de plaatselijke overheidsorganen in Rabwah en zo ja, in welke mate?
- 2.2. *Politieke ontwikkelingen*
Kunt u, in het algemeen en in het bijzonder voor Ahmadi's en christenen, een overzicht geven van relevante politieke ontwikkelingen die zich in Pakistan hebben voorgedaan sinds uw ambtsbericht over de positie van Ahmadi's en christenen in Pakistan van maart 2009?
- 2.3. *Veiligheidssituatie*
- 2.3.1. Kunt u voor Ahmadi's en christenen in Pakistan apart een overzicht geven van relevante ontwikkelingen die zich hebben voorgedaan met betrekking tot hun veiligheidssituatie sinds uw ambtsbericht over de positie van Ahmadi's en christenen in Pakistan van maart 2009?
- 2.3.1.1. Hebben er de afgelopen jaren tegen Ahmadi's en/of christenen gerichte incidenten plaatsgevonden?
Zo ja,
- 2.3.1.1.1. Is het aantal tegen Ahmadi en/of christenen gerichte incidenten qua aard en aantal t.o.v. de periode daarvoor gelijk gebleven dan wel substantieel toe- of afgenomen?
- 2.3.1.1.2. Om wat voor incidenten ging het feitelijk?
- 2.3.1.1.3. Hadden deze te maken met de Ahmadi en/of christelijke geloofsovertuiging?
- 2.3.1.1.4. In welke plaats(en)/provincie(s) hebben deze incidenten (met name) plaatsgevonden?
- 2.3.1.1.5. Welke groeperingen, extremistisch, islamitisch of anderszins, richtten/richten zich daarbij tegen de Ahmadi's en/of christenen?
- 2.3.1.1.6. Kunt u aangeven of de overheid Ahmadi's en/of christenen de afgelopen jaren bescherming heeft geboden tegen islamitische groeperingen/religieuze partijen die zich tegen Ahmadi's en/of christenen richt(t)en? Zo ja, op welke wijze(n)?
- 2.3.2. Kunt u specifiek ingaan op de veiligheidssituatie van Ahmadi's in Chenabnagar (Rabwah)?
- 2.3.3. In hoeverre kunnen Ahmadi's en/of christenen die vanuit hun geloof of functie binnen de Ahmadi en/of christelijke beweging uitingen van onverdraagzaamheid ondervinden dan wel bedreigd worden door islamitische groeperingen/religieuze partijen zich

Directie SDIS

Bureau Land en Taal

Datum

13 juli 2012

Ons kenmerk

IND UIT 12- 1741 SDIS

daaraan onttrekken door zich elders in Pakistan te vestigen bijvoorbeeld in grote en dichtbevolkte steden? Kunt u specifiek voor Ahmadi's aangeven of zij zich daaraan kunnen onttrekken door zich te vestigen in plaatsen waar grote aantallen Ahmadi's leven, zoals Chenabnagar (Rabwah)? Indien u m.b.t. deze vraag ook beschikt over een standpunt van de UNHCR, zou u dit standpunt dan kunnen weergeven?

Directie SDIS

Bureau Land en Taal

Datum

13 juli 2012

Ons kenmerk

IND UIT 12- 1741 SDIS

- 2.3.4. Hebben sektarische partijen/groeperingen sinds het ambtsbericht van maart 2009 aan invloed/macht gewonnen, verloren of is daarin niets veranderd? Indien daarin veranderingen zijn opgetreden, waaruit blijkt dat dan feitelijk? Kunt u hierbij ingaan op de belangrijkste sektarische partijen/groeperingen?
- 2.3.5. En kunt u de belangrijkste sektarische partijen/groeperingen, op deze plek in het ambtsbericht of in een aparte bijlage, ook beschrijven (leider van de partij/groepering, naam van de partij/groepering [eventueel opeenvolgende namen indien een partij/groepering na een verbod onder een andere naam is doorgegaan], de macht/invloed die de partij heeft in maatschappij/dagelijks leven en/of politiek, de gebieden/provincies waar de partij/groepering invloed heeft, karakter van de partij, soennitische of sjiitische partij)? Kunt u daarbij ook ingaan op de (politieke) ruimte die sektarische partijen de afgelopen decennia hebben gekregen waardoor zij macht/invloed hebben kunnen verwerven?

2.4. *Maatschappelijk leven*

- 2.4.1. Kunt u, zowel voor Ahmadi's als christenen, aangeven wat de publieke houding is ten opzichte van hen, zowel van de kant van de (centrale) overheid als van andere burgers?
- 2.4.2. Is er in het maatschappelijk leven sprake van discriminatie van Ahmadi's en/of christenen? Zo ja, op welke terreinen en waaruit blijkt dat concreet? En zo ja, hoe reageren de autoriteiten daarop?
- 2.4.3. Wat is de houding van de media ten aanzien van Ahmadi's en christenen? Hoe wordt er (in zijn algemeenheid) over hen geschreven/bericht?
- 2.4.4. Ondervinden Ahmadi's en/of christenen op scholen en/of universiteiten problemen? Zo ja, welke en van de kant van wie?

2.5. *Documenten*

- 2.5.1. Ondervinden Ahmadi's en/of christenen problemen van de zijde van de autoriteiten bij het aanvragen van identiteits- en nationaliteitsdocumenten? Zo ja, welke problemen bij de aanvraag van welke documenten?
- 2.5.2. Dienen personen die een Pakistaans paspoort aanvragen bij die aanvraag altijd hun religie te vermelden?
- 2.5.3. Kunt u aangeven of in Pakistaanse paspoorten altijd de religie van de betreffende persoon wordt vermeld?
- 2.5.4. Dienen personen die een Pakistaans identiteitskaart aanvragen bij die aanvraag altijd hun religie te vermelden?
- 2.5.5. Kunt u aangeven of op Pakistaanse identiteitskaarten altijd de religie van de betreffende persoon wordt vermeld?
- 2.5.6. Kunt u aangeven of het aanvragen van een identiteitskaart in Pakistan verplicht is? Zo ja, vanaf welke leeftijd?

- 2.5.7. Bestaat er in Pakistan een algemene of specifieke identificatieplicht?
- 2.5.7.1. Zo ja, vanaf welke leeftijd geldt deze identificatieplicht?
- 2.5.7.2. In hoeverre wordt deze identificatieplicht gehandhaafd?
- 2.5.8. Is de situatie nog steeds zo, zoals u in uw ambtsbericht van maart 2009 heeft aangegeven, dat iedereen die een aanvraagformulier van de overheid voor de aanvraag van een paspoort of identiteitskaart invult en in deze documenten als moslim wil worden genoteerd, op dit formulier dient te verklaren dat de stichter van het Ahmadi geloof een bedrieger is en dat zijn volgelingen niet-moslim zijn?
- Zo ja,
- 2.5.8.1. Kunt u een voorbeeld van een dergelijk formulier als bijlage bij het ambtsbericht voegen?
- 2.5.8.2.** Wat betekent dit voor Ahmadi's die dergelijke documenten aanvragen?

Directie SDIS

Bureau Land en Taal

Datum

13 juli 2012

Ons kenmerk

IND UIT 12- 1741 SDIS

3. Mensenrechten

3.1. Juridische context

3.1.1. Verdragen

3.1.2. Grondwet

3.1.3. Overigen nationale wetgeving

3.1.3.1. Zijn er sinds het vorige ambtsbericht van juni 2010 wijzigingen aangebracht in de blasfemiewetgeving? Zo ja, welke, wanneer zijn deze wijzigingen ingegaan en wat betekenen deze wijzigingen (in de praktijk) voor de positie van Ahmadi's en/of christenen?

3.1.3.2. Zijn er wijzigingen opgetreden in de toepassing van de blasfemiewetgeving? Zo ja, welke, wanneer zijn deze wijzigingen ingegaan en wat betekenen deze wijzigingen in de praktijk voor de positie van Ahmadi's en/of christenen?

3.1.3.3. Zijn er sinds maart 2009 wijzigingen in andere bestaande wetgeving dan de blasfemiewetgeving aangebracht die van belang kunnen zijn voor de positie van Ahmadi's en/of christenen? Zo ja, welke, wanneer zijn deze wijzigingen ingegaan en wat betekenen deze wijzigingen (in de praktijk) voor de positie van Ahmadi's en/of christenen?

3.1.3.4. Is er sinds maart 2009 nieuwe wetgeving aangenomen die van belang kan zijn voor de positie van Ahmadi's en/of christenen? Zo ja, welke nieuwe wetgeving, wanneer is deze van kracht geworden en wat betekent deze wetgeving (in de praktijk) voor de positie van Ahmadi's en/of christenen?

3.1.3.5. In uw ambtsbericht van maart 2009 heeft u gemeld – zie pagina 24 – dat de zogenaamde *Hisba* wetgeving op dat moment in de NWFP (nog) niet in werking was getreden. Is dat nu wel het geval? Zo ja, wanneer is de *Hisba* wetgeving van kracht geworden in de NWFP en wat betekent dit (in de praktijk) voor de positie van Ahmadi's en/of christenen?

3.2. Toezicht en rechtsbescherming

- 3.2.1. Bestaan er mogelijkheden voor Ahmadi's en christenen om aangifte bij de politie te doen van een misdrijf?
Zo ja,
- 3.2.1.1. Vinden dergelijke aangiften doorgaans mondeling of schriftelijk plaats?
- 3.2.1.2. Worden dergelijke aangiften doorgaans in behandeling genomen? Van welke factoren hangt dit af?
- 3.2.1.3. Worden dergelijke aangiften doorgaans voldoende voortvarend behandeld? Van welke factoren hangt dit af?
- 3.2.1.4. Krijgen Ahmadi's en christenen doorgaans een schriftelijke bevestiging van hun aangifte?
- 3.2.1.5. Welke mogelijkheden bestaan er voor Ahmadi's en christenen om bescherming te zoeken bij andere (hogere) autoriteiten indien de politie in gebreke blijft? Heeft het in de praktijk zin bescherming te zoeken bij deze instanties?
- 3.2.2. Kunt u aangeven middels welke organen de overheid toezicht houdt op de naleving van mensenrechten in Pakistan, in zijn algemeenheid en meer specifiek waar het gaat om Ahmadi's en christenen? Kunt u daarbij ook aangeven op welke wijze(n) deze overheidsorganen opereren en hoe effectief zij zijn?
- 3.2.3. Zijn er in Pakistan mensenrechtenorganisaties actief die zich (met name) inzetten voor de rechten van Ahmadi's en/of christenen? Zo ja, welke organisaties zijn dit, waar bevinden deze organisaties zich, kunnen zij vrijelijk opereren, op welke wijze(n) zetten zij zich in en hoe effectief zijn ze?

3.3. Naleving en schending mensenrechten

- 3.3.1. Vrijheid van meningsuiting
- 3.3.1.1. Zijn er ontwikkelingen ten aanzien van de vrijheid van meningsuiting voor Ahmadi's en christenen?
- 3.3.1.2. Ondervinden media van Ahmadi's en christenen problemen? Zo ja, welke en van de kant van wie?
- 3.3.1.3. In uw ambtsbericht van maart 2009 gaf u aan dat in 2008 de gehele Ahmadi-gemeenschap van Rabwah door middel van een FIR van blasfemie is beschuldigd, ondanks dat zo'n collectieve aanklacht volgens de Pakistaanse wet niet mogelijk is. Zijn er m.b.t. deze beschuldiging nog ontwikkelingen te melden?
- 3.3.2. Vrijheid van vereniging en vergadering
- 3.3.2.1. Zijn er ontwikkelingen ten aanzien van de vrijheid van vereniging en vergadering voor Ahmadi's en christenen?
- 3.3.3. Vrijheid van godsdienst en overtuiging
- 3.3.3.1. Zijn er ontwikkelingen ten aanzien van de vrijheid van godsdienst voor Ahmadi's en christenen?
- 3.3.3.2. Is het in principe toegestaan voor Ahmadi's en christenen in Pakistan om hun geloof te belijden? Kunnen Ahmadi's en christenen een gebedshuis openen? Waar (thuis/moskee/kerk) bidden zij?
- 3.3.3.3. Is er de afgelopen jaren sprake geweest van een toename van religieuze intolerantie in Pakistan? Zo ja,

Directie SDIS

Bureau Land en Taal

Datum

13 juli 2012

Ons kenmerk

IND UIT 12- 1741 SDIS

uit welke feiten blijkt dat en kunt u aangeven welke rol sektarische partijen/groeperingen hierin hebben gespeeld?

Directie SDIS

Bureau Land en Taal

- 3.3.3.4. Hebben er de afgelopen jaren aanvallen op gebedshuizen plaatsgevonden van Ahmadi's en/of christenen? Zo ja, waar en op welke schaal?
- 3.3.3.5. Wordt de geloofsovertuiging van Pakistaanse burgers in zijn algemeenheid, meer specifiek van Ahmadi's en christenen, door de Pakistaanse autoriteiten (centraal) geregistreerd? Zo ja, welke overheidsorganen hebben toegang tot deze gegevens?

Datum

13 juli 2012

Ons kenmerk

IND UIT 12- 1741 SDIS

M.b.t. bekeerlingen

- 3.3.3.6. Is volgens de Pakistaanse *Penal Code* of enig andere Pakistaanse wet bekering van de islam tot een ander geloof dan de islam, in casu het Ahmadi-geloof of het christelijk geloof, strafbaar? Zo ja, op grond van welke wetsartikelen en welke straf staat daar op?
- 3.3.3.7. Hoe wordt er in de praktijk/in de maatschappij aangekeken tegen/omgegaan met mensen die zich bekeren van de islam naar het Ahmadi- respectievelijk christelijk geloof?
- 3.3.3.8. Komt het voor dat Ahmadi's en/of christenen gedwongen worden zich te bekeren tot de islam? Zo ja, waar en op welke schaal vindt dit plaats?
- 3.3.4. Bewegingsvrijheid
 - 3.3.4.1. Kunt u ingaan op de bewegingsvrijheid die Ahmadi's en christenen in Pakistan hebben?
- 3.3.5. Rechtsgang
 - 3.3.5.1. Kunt u aangeven of rechters in Pakistan in strafzaken die op basis van de blasfemiewetgeving tegen Ahmadi's en/of christenen gevoerd worden in alle vrijheid, zonder enige druk van de autoriteiten en/of (sektarische) politieke/religieuze groeperingen, kunnen rechtspreken? Indien dit niet (altijd) het geval is, waaruit blijkt dat concreet?
- 3.3.6. Arrestaties en detenties
 - 3.3.6.1. Zijn er sinds het vorige ambtsbericht van juni 2010 Ahmadi's respectievelijk christenen gearresteerd/gedetineerd?
Zo ja, kunt u apart voor Ahmadi's en christenen aangeven, en daarbij indien mogelijk onderscheid maken tussen Ahmadi's en christenen die als zodanig geboren zijn en Ahmadi's en christenen die als moslim geboren zijn en zich later bekeerd hebben tot het Ahmadi respectievelijk christelijk geloof:
 - 3.3.6.1.1. Of deze arrestaties/detenties (ook) religieuze delicten betreffen en zo ja, in hoeveel gevallen dat het geval is en om welke religieuze delicten het dan gaat;
 - 3.3.6.1.2. In hoeveel van deze zaken overtreding van (een) artikel(en) van de blasfemiewetgeving ten laste is gelegd;
 - 3.3.6.1.3. Of in zaken waarin overtreding van (een)

artikel(en) van de blasfemiewetgeving ten laste is gelegd veroordelingen zijn uitgesproken en zo ja, welke straffen in die gevallen zijn uitgesproken op grond van overtreding van welk(e) wetsartikel(en) van de blasfemiewetgeving;

Directie SDIS

Bureau Land en Taal

Datum

13 juli 2012

Ons kenmerk

IND UIT 12- 1741 SDIS

- 3.3.6.1.4. Of deze arrestaties/detenties alleen/specifiek Ahmadi's respectievelijk christenen betreffen die een belangrijke rol spelen binnen hun gemeenschap of (ook) gewone leden uit die geloofs-gemeenschappen betreffen;
- 3.3.6.1.5. Of in zijn algemeenheid gesproken in geval van strafrechtelijke vervolging van Ahmadi's en/of christenen, ook wanneer deze niet plaatsvindt op basis van de blasfemiewetgeving, Ahmadi's en/of christenen hogere/zwaardere straffen dan moslims krijgen voor vergelijkbare delicten? Zo ja, hoeveel hoger/zwaarder zijn deze straffen? En zo ja, kunt u de u op dit punt bekende zaken beschrijven?

3.3.7. Mishandeling en marteling

- 3.3.7.1. Zijn u voorbeelden bekend van Ahmadi's en/of christenen die de afgelopen jaren zijn mishandeld of gemarteld?
- 3.3.7.2. Zo ja, hoeveel Ahmadi's en/of christenen betrof het, waar en onder welke omstandigheden vonden de mishandelingen of martelingen plaats en door wie of door welke overheidsdienst werden Ahmadi's en/of christenen mishandeld of gemarteld?

3.3.8. Verdwijningen

- 3.3.8.1. Kunt u aangeven of zich de afgelopen jaren verdwijningen hebben voorgedaan van Ahmadi's en/of christenen?
- 3.3.8.2. Zo ja, hoeveel Ahmadi's en/of christenen betrof het, waar en onder welke omstandigheden vonden de verdwijningen plaats en wie zou verantwoordelijk zijn voor de verdwijningen?

3.3.9. Doodstraf

- 3.3.9.1. Zijn er sinds uw ambtsbericht van juni 2010 Ahmadi's en/ of christenen op basis van de blasfemiewetgeving en/of op basis van andere wetgeving ter dood veroordeeld of ter dood gebracht?
- 3.3.9.2. Indien op basis van de blasfemiewetgeving Ahmadi's en/of christenen ter dood zijn veroordeeld of ter dood gebracht, kunt u dan aangeven op basis van welk(e) artikel(en) van de blasfemiewetgeving dat is gebeurd voor welke delicten?
- 3.3.9.3. Zijn er sinds uw ambtsbericht van juni 2010 mensen die zich van de islam hebben afgekeerd en zich bekeerd hebben tot het Ahmadi- resp. christelijk geloof ter dood veroordeeld of ter dood gebracht?

4. Migratie

- 4.1. Ondervinden Ahmadi's en/of christenen uit Pakistan bij hun uitreis uit Pakistan problemen vanwege het feit dat men Ahmadi of christen is? Zo ja, welke problemen?
- 4.2. Ondervinden Ahmadi's en/of christenen uit Pakistan bij hun terugkeer in Pakistan problemen vanwege het feit dat men Ahmadi of christen is? Zo ja, welke problemen?
- 4.3. Ondervinden Ahmadi's en/of christenen uit Pakistan bij hun terugkeer in Pakistan problemen vanwege het feit dat men asiel heeft aangevraagd? Zo ja, welke problemen?
- 4.4. Kunt u aangeven wat het standpunt is van de UNHCR t.a.v. terugkeer van afgewezen Pakistaanse Ahmadi en christelijke asielzoekers naar Pakistan?

Directie SDIS

Bureau Land en Taal

Datum

13 juli 2012

Ons kenmerk

IND UIT 12- 1741 SDIS

Indien u vragen heeft over bovengenoemde opmerkingen, kunt u contact opnemen via bovengenoemd nummer.

De Minister voor Immigratie, Integratie en Asiel,

Voor deze,